

PARASAL BÜYÜKLÜKLERDEKİ GELİŞMELER
(2017 Q-3)

M1

M1, Eylül 2017 sonunda, Haziran 2017 sonuna göre yüzde 5,62 artarak 4.126,2 milyon Türk Lirası seviyesine ulaşmıştır. M1’de görülen bu artış, vadesiz ticari mevduatın yüzde 10,73, vadesiz tasarruf mevduatın yüzde 7 ve KKTC Merkez Bankası’ndaki diğer mevduatın yüzde 5,85 oranındaki artışından kaynaklanmaktadır. Bu dönemde vadesiz diğer mevduat yüzde 43,3 azalmıştır. M1 belirtilen dönem itibarıyla Türk Parası (TP) ve Yabancı Para (YP) cinsinden incelendiğinde; TP’nin yüzde 4,87 ve YP’nin yüzde 6,38 arttığı görülmektedir. M1, Aralık 2016 - Eylül 2017 döneminde TP olarak yüzde 10,23, YP olarak yüzde 23,35 genişlemiş, toplamda yüzde 16,42 artış göstermiştir.

M2

M2 tanımlı para arzı Eylül 2017 sonunda, Haziran 2017 sonuna göre yüzde 6,3 artmış ve 19.847,4 milyon Türk Lirası olarak gerçekleşmiştir. İlgili dönemdeki büyüme M2 alt bileşenlerinden vadeli ticari mevduattaki yüzde 11,77 ve vadeli tasarruf mevduatın yüzde 5,65 artışından kaynaklanmaktadır. İlgili dönemde M2’nin Türk Parası (TP) ve Yabancı Para (YP) değişim oranları incelendiğinde, TP’de yüzde 4,55, YP’de yüzde 7,81 artış olduğu görülmektedir. M2, Aralık 2016 - Eylül 2017 döneminde yüzde 17,12 genişlemiş, aynı dönemde TP cinsinden yüzde 10,15, YP cinsinde ise yüzde 23,64 artış gerçekleşmiştir.

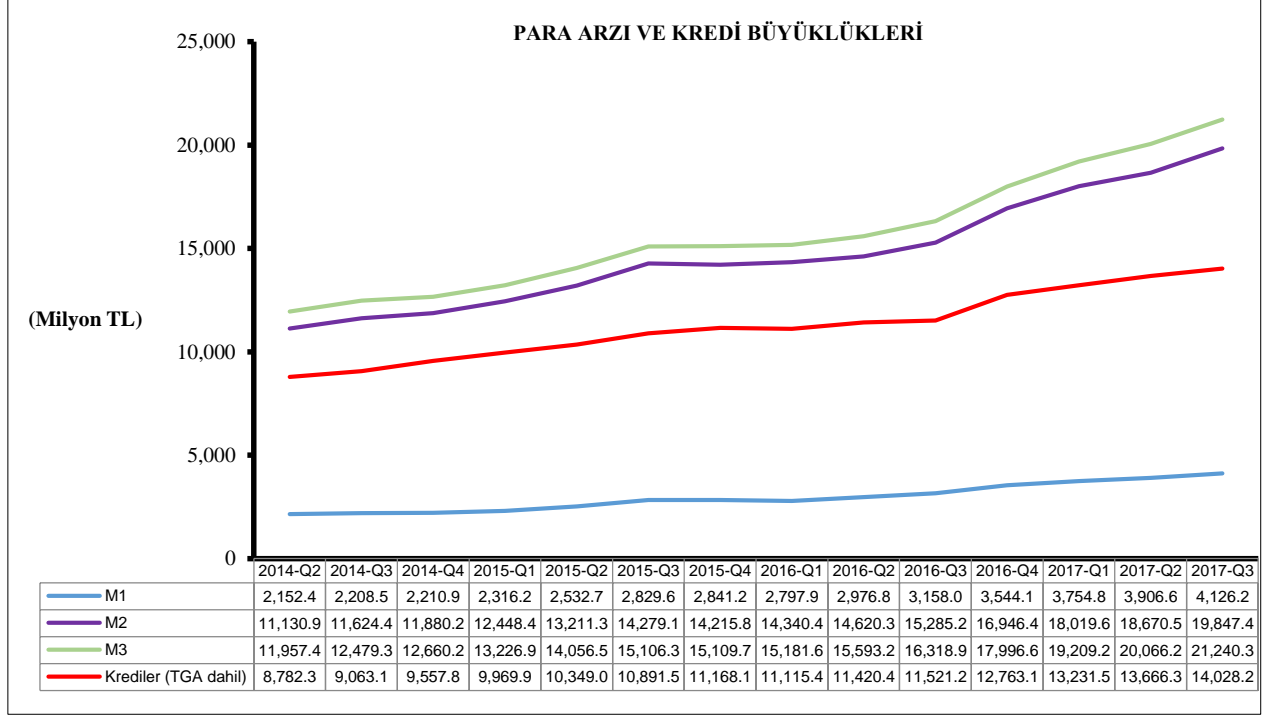
M3

M2 tanımlı para arzına vadeli resmi mevduat, vadesiz resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2017 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 5,85 büyümüştür. Bu dönemdeki artış M3 alt bileşenlerinden vadeli resmi mevduatın yüzde 7,88 artışından kaynaklanmaktadır. Aynı çeyrek dönemde TP’de yüzde 3,46 ve YP’de yüzde 8,1 artış gerçekleşmiştir. M3 dokuz aylık dönemde (Aralık 2016 - Eylül 2017) yüzde 18,02 artarak 21.240,3 milyon TL’ye ulaşmıştır. Bu dönemde TP’de yüzde 12,23 ve YP’de yüzde 23,78 artış olmuştur.

AÇIKLAMA	Yüzde Değişim (%)	
	31.12.2016 - 30.09.2017 (Dokuz Aylık Değişim)	30.06.2017 - 30.09.2017 (Çeyreklik Değişim)
M1	16,42	5,62
M2	17,12	6,30
M3	18,02	5,85
KREDİLER (TGA DÂHİL)	9,91	2,65

KREDİLER

Aşağıdaki grafikte para arzı ile bankacılık sektörü brüt kredileri (TGA dâhil) arasındaki ilişki açıkça görülmektedir. Sektörün brüt kredileri (TGA dâhil) yıllar itibarıyla artmış sadece 2016 yılı birinci çeyreğinde düşüş yaşanmıştır. Buna göre, bankacılık sektörü brüt kredileri (TGA dâhil) 2017 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre yüzde 2,65 oranında artarak Eylül 2017 itibarıyla 14.028,2 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. İlgili dönemde sektörün TP kredileri yüzde 0,44, YP kredileri ise yüzde 5,79 oranında artmıştır. Bankacılık sektörü brüt kredileri dokuz aylık dönemde (Aralık 2016 - Eylül 2017) miktarsal olarak 1.265,1 milyon TL, oransal olarak yüzde 9,91 oranında artmıştır.

KKTC Merkez Bankası
İdare Merkezi
Ekonomik Araştırmalar ve İstatistik Müdürlüğü
Tel: 0392 – 611 5000
İnternet: www.mb.gov.ct.tr

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.